

Edukacionalizacja i vocationalizacja edukacji wyższej jako konteksty dla pracy uczelni

dr hab. Piotr Mikiewicz, prof. UD DSW

Rzeczpospolita
Polska

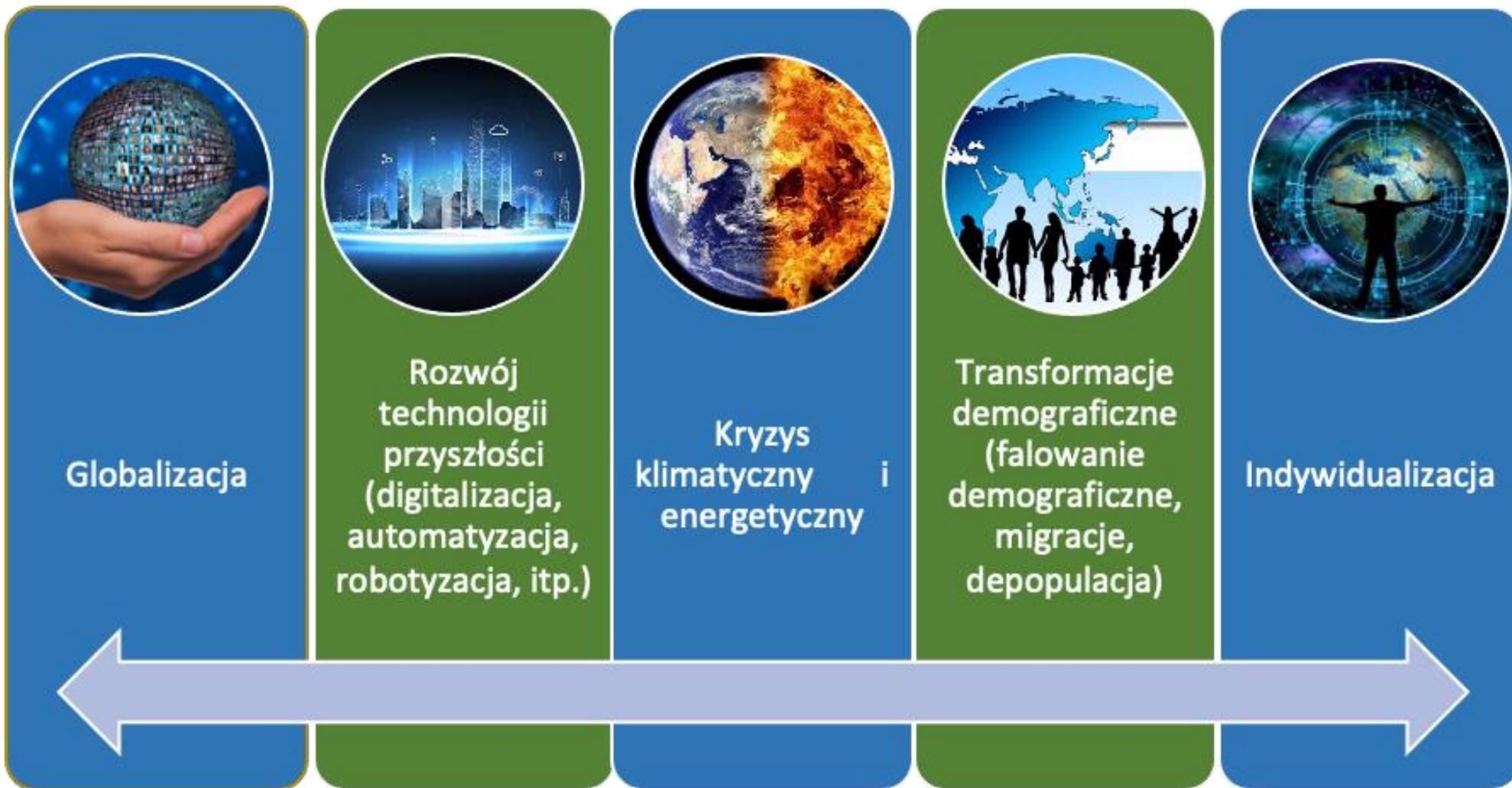
Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

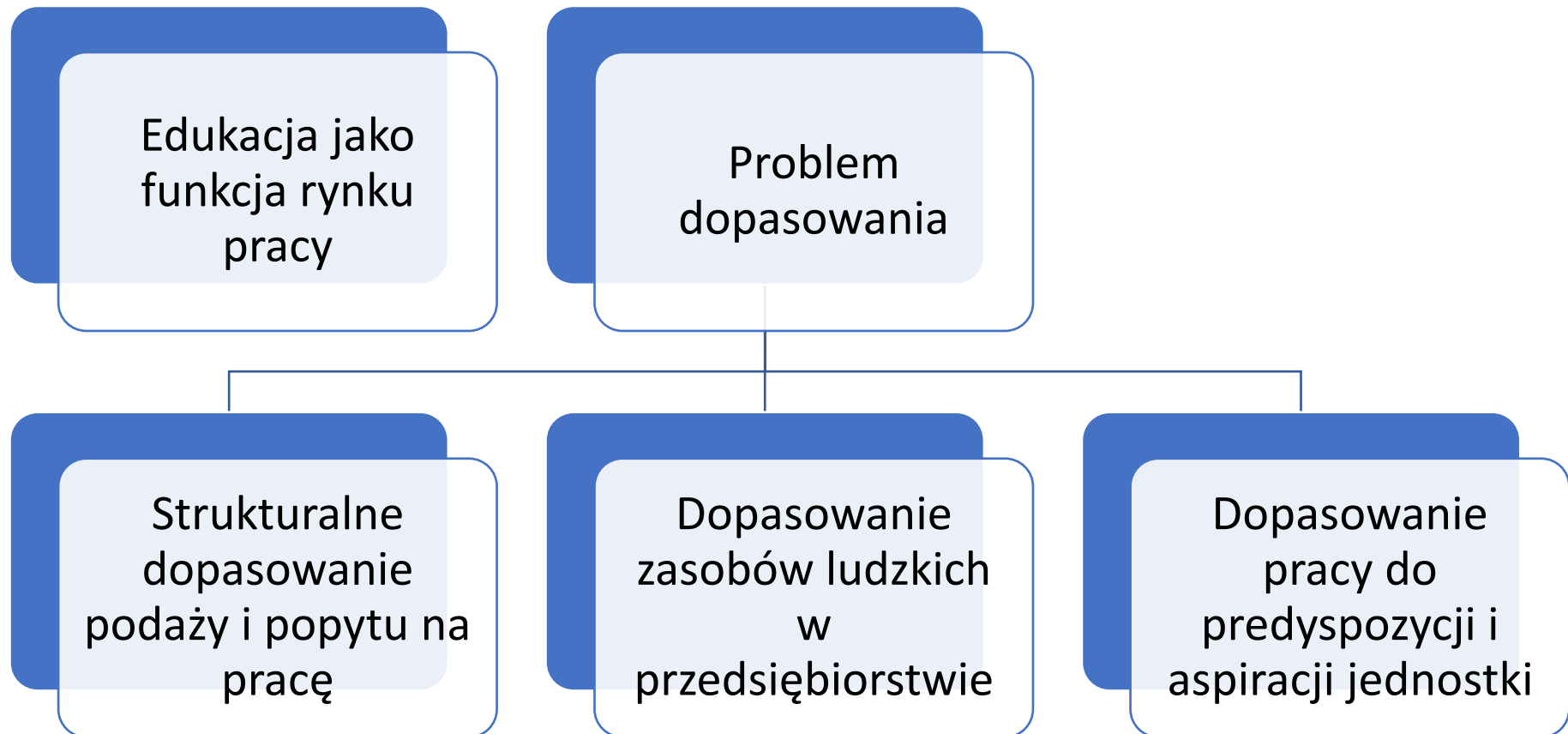
EDUKACJONALIZACJA

Specyfika myślenia o edukacji we
współczesnym świecie

Kluczowe megatrendy i wyzwania cywilizacyjne

Relacja edukacja i rynek pracy

Specyfika pola edukacji

Formalna

Pozaformalna

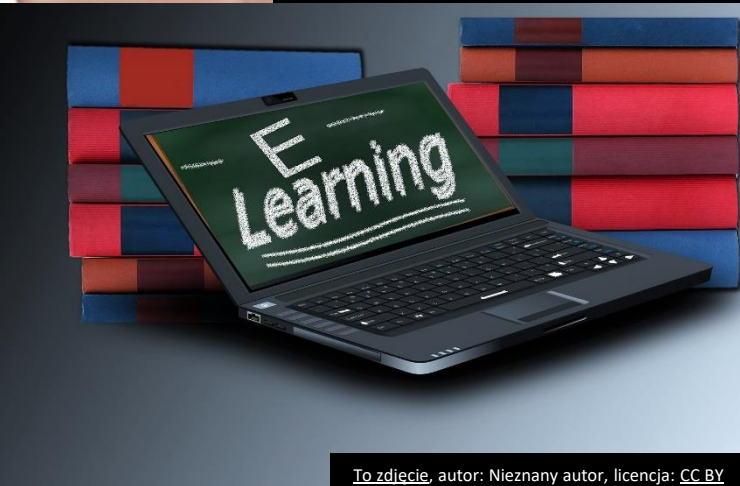
Uczenie się nieformalne

Przejście od *mądrości* do *umiejętności*

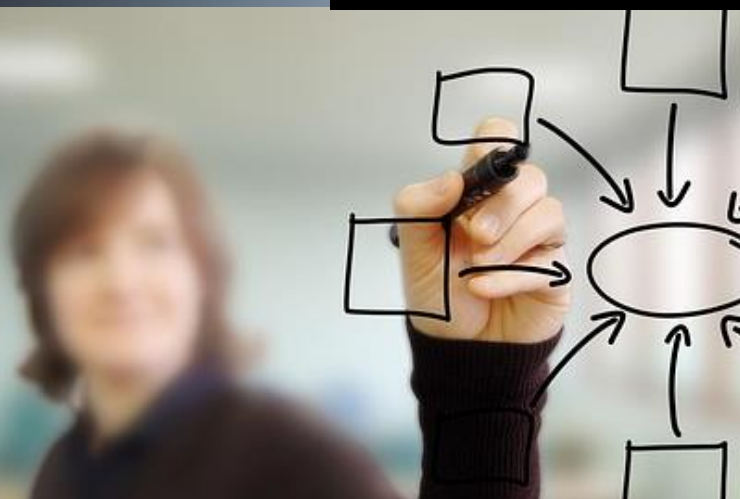
Jednocześnie dobro *prywatne* i *publiczne*

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY-NC-ND

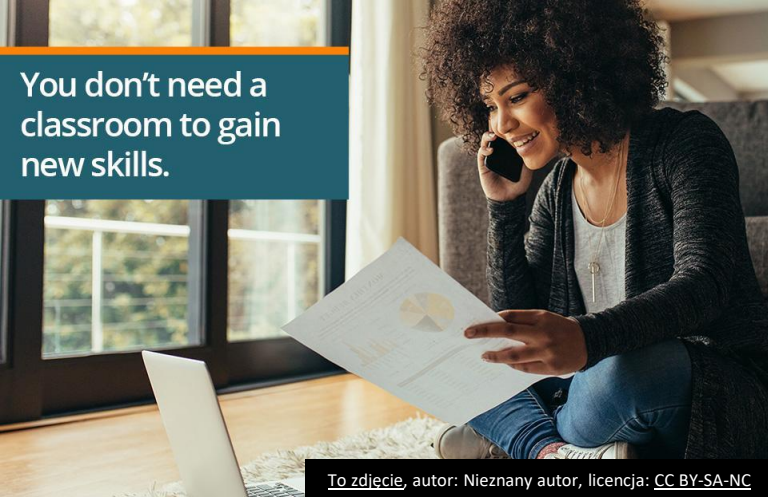
To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY

Edukacionalizacja

Edukacionalizacja oznacza **coraz większe znaczenie edukacji formalnej** w życiu jednostek.

Szkoła przestaje być jedynie miejscem przygotowania do „prawdziwego życia” – staje się **kluczowym elementem biografii** jednostki, a okres kształcenia ulega wydłużeniu (obowiązkowa edukacja, studia, kursy podyplomowe).

Edukacionalizacja

Szkolne formy działania (program, relacja nauczyciel–uczeń, oceny, certyfikaty) przenikają do takich obszarów, jak:

- medycyna („szkoły rodzenia”),
- praca socjalna, polityka rynku pracy (szkolenia dla bezrobotnych),
- zarządzanie w firmach (szkolenia pracownicze).

Kompetencje wcześniej przekazywane w sposób nieformalny zostają **sformalizowane** i objęte systemem kształcenia

Edukacionalizacja

Life-long learning przestaje być sloganem – staje się normą i wymogiem społecznym.

Edukacja staje się nie tylko prawem, ale **obowiązkiem jednostki** (postawa ciągłego doskonalenia).

Rodzicielstwo i życie rodzinne również są „**pedagogizowane**” – rodzice czują presję angażowania dzieci w zajęcia rozwojowe, a nawet sami podlegają szkoleniom (np. warsztaty dla rodziców).

Edukacjonalizacja

Problemy społeczne stają się **problemami edukacyjnymi** - zjawiska takie jak bezrobocie czy nierówności są interpretowane jako efekt deficytów kompetencyjnych

Pojawia się **krytyka szkoły**, ale jednocześnie rośnie oczekiwanie, że edukacja rozwiąże problemy społeczne i gospodarcze

Vocationalizacja edukacji wyższej

Specyfika myślenia o edukacji we
współczesnym świecie

Tradycyjne
funkcje
uczelni
wyższych

Selekcja najlepszych

Alokacja do wysokich pozycji społecznych – pieniądze, władza, prestiż

Ezoteryczność nauki i badań podstawowych

Kapitał kulturowy i kapitał społeczny jako narzędzia segregacji społecznej – sygnalna moc dyplomu

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY-SA

Model pracy uczelni

Korporacja uczonych

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY-SA

Prymat wiedzy teoretycznej i kompetencji badawczych

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY-SA

Naukowcy kształcą przyszłych naukowców – model mistrz i uczeń

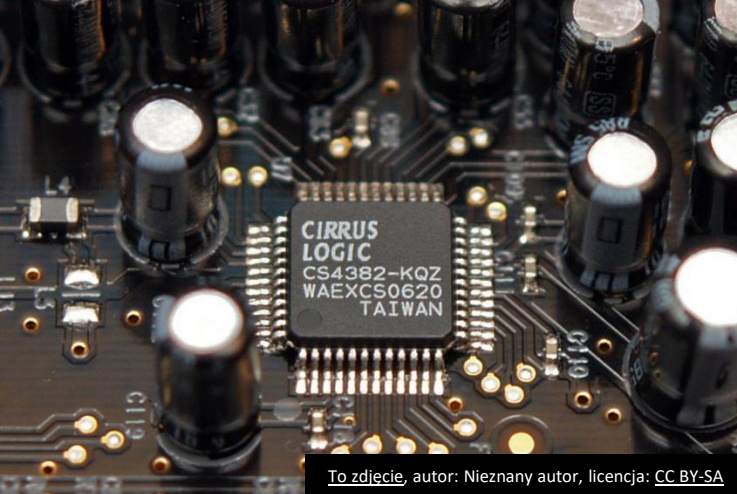
Kredencjalizm
jako mechanizm
napędzający
ekspansję
edukacyjną

Sygnalna moc dyplomu na runku
pracy

Uwierzytelnienie kompetencji

Kapitał symboliczny jednostek –
efekt inwestycji w zdobywanie
kapitału ludzkiego

Dyplom jako warunek konieczny ale
niewystarczający do wejścia do elit
społecznych

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY-SA

WICZENIA- SŁUŻBA ZDROWIA

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY-SA

ANIE DLA UCZNIA - PRASOWANIE UB

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY-SA

(Oczekiwany) Model pracy uczelni

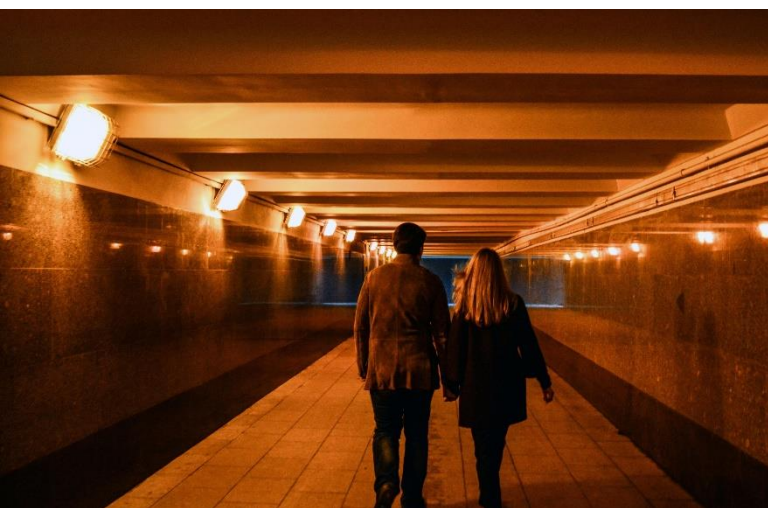
- Uczelnia jako szkoła trzeciego stopnia – usługa edukacyjna
- Otwartość na potrzeby rynku
- Prymat kształcenia praktycznego – studenci oczekują umiejętności
- Naukowcy nie kształcą przyszłych naukowców - zanik modelu mistrz-uczeń
- Krótkie formy kształcenia – w stronę modułowości i mikro-potwierdzeń

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY

Ambiwalencja nauki i usług edukacyjnych - oba modele pracy uczelni wydają się funkcjonować równolegle

Zmiana kultury pracy PRACOWNIKÓW UCZELNI i ambiwalencji ciąg dalszy

Spadek zainteresowania studiami drugiego stopnia

Kształcenie wyższe jako jeden z przystanków w procesie uczenia się przez całe życie

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY-SA

W procesie edukacjonalizacji szkoły wyższe przegrywają z instytucjami szkoleniowymi i ofertą online...

No i demografia...

Dziękuję bardzo

Piotr Mikiewicz

piotr.mikiewicz@dsw.edu.pl